

عنوان: میزان رعایت استانداردهای ایمنی در حیطة ی کنترل عفونت در اتاق های عمل مراکز آموزشی درمانی شهر رشت در

سال ۹۵-۱۳۹۴

نویسندگان: پریسا محمد علی نژاد، ساقی موسوی، دکتر عاطفه قنبری، دکتر زهرا عطر کار روشن

چکیده:

مقدمه: ایمنی، به قوانین و مقرراتی اطلاق می شود که به منظور پیشگیری و کاهش وقوع حوادث، از طریق حذف یا کنترل خطرات انجام میشود. در این میان، رعایت استانداردهای ایمنی در اتاق های عمل که از پیچیده ترین محیطهای کاری در سیستم مراقبت بهداشتی محسوب میشوند از اهمیت ویژه ای برخوردار هستند. یکی از معیارهای ایمنی، استانداردهای کنترل عفونت میباشد که رعایت آن یک الویت جهانی و منطقه ای به شمار می آید.

هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی میزان رعایت استاندارد های ایمنی در حیطة کنترل عفونت در اتاق های عمل مراکز آموزشی درمانی شهر رشت انجام گرفت.

روش کار: در این مطالعه که پژوهشی مقطعی از نوع توصیفی تحلیلی است، ۱۱ اتاق عمل در ۶ مرکز آموزشی درمانی شهر رشت با استفاده از فهرست بازبینی محقق ساخته در سال ۱۳۹۴ مورد مشاهده قرار گرفتند. این ابزار، استاندارد های کنترل عفونت را در سه حیطة فضای فیزیکی (۱۹ سوال)، امکانات و تجهیزات (۲۷ سوال) و عملکرد پرسنل (۸۲ سوال) مورد بررسی قرار داد. جمع آوری داده ها با دو بار مشاهده محیط های پژوهش در شیفت های صبح و عصر (به علت فعال بودن تمامی اتاق های عمل در این شیفت ها) انجام شد. داده ها با استفاده از آماره های توصیفی و آزمون آماری فیشرمورد تجزیه تحلیل قرار گرفت. امتیازات کسب شده در هر بخش، در محدوده ۱۰۰-۷۵ درصد مطلوب، ۷۵-۵۰ درصد متوسط و زیر ۵۰ درصد ضعیف در نظر گرفته شد.

نتایج: یافته ها نشان داد که میزان رعایت استانداردهای ایمنی در حیطة کنترل عفونت به ترتیب در ارتباط با شرایط فیزیکی و ساختاری ۷۲/۷٪، تجهیزات و امکانات و عملکرد پرسنل ۵۹/۱٪ بود که در حد متوسط بود. همچنین از ۱۱ اتاق عمل، ۱۱ اتاق عمل از وضعیت ضعیف، ۸ مورد از وضعیت متوسط و ۲ مورد از شرایط مطلوب برخوردار بودند. در خصوص تجهیزات و امکانات مرتبط با کنترل عفونت؛ در شیفت صبح ۷ اتاق عمل از وضعیت متوسط و ۴ اتاق عمل از وضعیت مطلوب و در شیفت عصر ۶ اتاق عمل از وضعیت متوسط و ۵ اتاق عمل از وضعیت مطلوب برخوردار بودند. در حیطة عملکرد پرسنل به تفکیک شیفت کاری نتایج نشان داد: در شیفت صبح ۵ اتاق عمل وضعیت متوسط و ۶ اتاق عمل شرایط مطلوب داشتند اما در شیفت عصر ۱۱ اتاق عمل وضعیت ضعیف، ۸ مورد وضعیت متوسط و ۲ مورد شرایط مطلوب داشتند. اگرچه میزان رعایت استاندارد های کنترل عفونت در رابطه با عملکرد پرسنل با افزایش تعداد عمل های انتخابی روند نزولی داشت اما بین وضعیت رعایت استاندارد های ایمنی در حیطة کنترل عفونت در ارتباط با عملکرد پرسنل و نوع شیفت کاری و تعداد عملهای انتخابی و اورژانس انجام شده، ارتباط آماری معنی داری مشاهده نشد. ($p=0/1$ و $p=0/193$ و $p=0/167$ و $p=0/183$)

نتیجه گیری: به نظر می رسد جهت ارتقاء و بهبود رعایت استاندارد های ایمنی در حیطة کنترل عفونت تاکید مسئولان و برنامه ریزان ذیربط بر: انجام پایش و ارزیابی مستمر؛ ارتقای دانش مسئولین و کارکنان اتاق عمل در خصوص آخرین استاندارد های کنترل عفونت از طریق برگزاری دوره های بازآموزی مداوم مختص اتاق عمل امری ضروری به شمار می آید. آنچه در این راستا علاوه بر افزایش آگاهی الزامی به نظر می رسد بررسی میزان نگرش و باور پرسنل اتاق عمل از رعایت استاندارد های کنترل عفونت و ارائه راهکار های تقویت کننده در این خصوص است.

کلیدواژه ها: کنترل عفونت/اتاق های عمل/ایمنی/استانداردها